

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5-50
četr leta	2—	četr leta	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (l. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Pol. in izobraževalno društvo za dvorski okraj
priredi
jutri, v petek, dne 5. novembra 1909
ob 8. zveče v Jugoslovanski restav-
rciji, Gosposka ulica št. 3
javno društveno
zborovanje.

Dnevni red:

1.) Poročilo o delovanju deželnega
tabora. Poroča dež. poslanec dr. Ivan
Oražen.

2.) Razno.

K obilni udeležbi vabi
odbor.

Mandati še niso vse.

Klerikalci vpeljejo pri vsaki naj-
manjši priliki: »Mi smo slovensko
ljudstvo«, v našem taboru je ves
slovenski narod, kar je zunaj kleri-
kalnega tabora, to sploh nič ne steje.

Tako govoričenje in bahanje je
neumno, in to vedo tudi klerikalci
sam prav dobro. Kriče pa vendar
tako, misleč, da s tem navdušejo
svoje pristaše, privežejo nase tiste,
ki sami ne vedo na katero stran naj
bi se obrnili.

Sklicujejo se klerikalci pri tem
na število mandatov, ki jih imajo v
rukah, vedoč, da to pri nerazsodnih
ljudeh mnogo upliva in da masa ni
možna spoznati kaka dejanska moč
je skrita za mandati.

Pa je preklicano naivno misliti,
da so mandati vse in da je gospodar
kdo ima večino mandatov.

Danes imajo klerikalci večino
mandatov, ker je bivši ministrski
predsednik Beck eden najbrezvest-
nejših političnih sleparjev kar jih je
šdaj vladalo v Avstriji, volilne
stranke tako zložil, kakor so to že-
šeli klerikalci. Toda s tem, da imajo
klerikalci večino mandatov, še dav-
no ni rečeno, da je tudi večina slo-
venskega naroda v njihovem taboru,
še manj pa, da je ves narod na njih
strani.

Ze znameniti angleški zgodovi-
tar Macaulay je spoznal, da nikoli
ni nikjer nobena stranka ne more re-
či, da je večina naroda na njeni
strani, ker je večina naroda politično

vedno in povsod indiferentna in se nič
ne zmeni za razlike med strankami,
nego le slepo sledi tisti stranki, ki
ima več in po svoji socijalni veljavi
uplivnejših agitatorjev, ako se poli-
tičnega življenja sploh udeležuje.
Pri nas imajo klerikalci duhovnike
za agitatorje in ti so katoliško vero
ponizali tako, da je postala navadno
agitacijsko sredstvo. Dosegli so s
tem uspehe, dobili so mandate, kako
pa so cerkev in vero kompromitirali,
to že lahko zdaj spoznavajo in pride
čas, ko bodo zaradi tega še bridke
solze pretakali.

»Mi smo slovensko ljudstvo«,
pravijo klerikalci in trkajo ob svoje
mandate. Že v tem, koliko glasov je
bilo oddanih pri raznih volitvah za
napredne kandidate, se vidi, da ni-
majno klerikalci pravice tako govo-
riti, še manj pa, če se uvažuje, kaj
reprezentujejo na Slovenskem na-
prednjaki in kaj klerikalci.

Kaj je klerikalna stranka v res-
nici? Stranka duhovnikov, ki ima
na svoji strani v omiki in prosveti
žalostno zaostali kmetski proletari-
jat in nekaj kmetov koristolovcev,
ki bi se za dobre službe in zasluge
prodali vsaki stranki in vsaki na-
rodnosti. Nič več in nič manj. S temi
elementi so dobili klerikalci večino
mandatov in s tem večino tiste poli-
tične moči, s katero sploh razpolaga
slovenski narod.

Toda politična moč, izvirajoča iz
števila mandatov, nikakor še ni to,
kar mislijo politično neizobraženi
ljudje. Poglejmo n. pr. na Nizje-
avstrijsko. Klerikalci so tam dobili
skor vso moč v roke v kolikor jo
dajo mandati. A kdo more reči, da
so Dunaju, dasi ni skoro nič proti-
klerikalnih elementov v občinskem
svetu, dati klerikalni značaj? Nihče.
Klerikalci imajo večino, veliko ve-
čino v občinskem svetu, v deželnem
zboru — a Dunaj je vendar vse prej
kakor klerikalci.

To je posledica dejstva, da ne
odloča samo število mandatov, nego
da odločajo v življenju tudi še vse
drugi elementi.

Kakor na Dunaju, tako je na
Kranjskem. Klerikalci imajo večino
mandatov, toda naprednjaki repre-
zentujejo večjo posest, večje imeti,
večje davčno silo, so nositelji izobra-
ženosti in prosvete, razširjevalci no-
vih idej, zastopniki delavnosti in
podjetnosti.

Tudi v tem tiči velika moč, še
dosti večja kakor v številu manda-
tov, zakaj moč, ki jo dajo mandati,

du, nego tudi najlepšo deželo na sve-
tu za prebivanje, da so torej poklicani,
postati zopet največji, najkulturne-
ji, najbogatejši in najmogočnej-
ši narod, kakor so bili v časih, ko je
bil rimski imperij na vrhuncu.

Priznati se mora, da so Italijani
to mišljenje vcepili svojemu narodu
z občudovalno vredno spremnostjo.
Tudi trž. Italijani so tega mišljenja
in vzgajajo svojo mladino v tem smislu.
V namen, fanatizirati narod v
nacionalnem smislu, so Italijani iz-
rabili ves neizmerni muzej narodne
slave, starorimsko državo in srednje-
veške republike, razkrivita Kristofa
Kolumba in Galileja, bitko pri Leg-
nanu in bitko pri Lepantu, rimske
pravo, Dantega in Mihuela Angelu,
izkratka, vse, prav vse, kar je moglo
vzbudit narodno samozavest in tisti,
vse meje presegajoči šovinism, ki
daje narodom pogum za največja in
najtežavnija podjetja in za najhuj-
še prevarite. Na ta način so spravili
svoj narod v neko stanje eksaltirano-
sti in mu vcepili prepričanje, da je
poklican, postati zopet gospodar med
narodi, prvi in največji v vojni in v
kulturi, v trgovini in v industriji.
Zadnji Italijan je bil do l. 1866. pre-
pričan, da je samo razkosanost nje-
govih domovine na različne države in
državice in samo tuje gospodarstvo
krivo, da ni italijanski narod največji,
najšrečnejši in najbogatejši, in iz
tega prepričanja in hrepnenja se je

izhaja vsak dan zvečer izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petek vrti za enkrat po 14 vin., za dvakrat
po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu način se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četr leta	6-50
na mesec	2-30

celo leto	K 28—
pol leta	13—
četr leta	6-50
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamke

Upravnemu: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Hrubar, Šilingar, Šusteršič, Korošec
in Ploj. Konferenca, ki je bila strogo
zaupna, je trajala dve urki ter se bo
v kratkem nadaljevala.

Rusini.

L v o v, 3. novembra. Včeraj je
bil tu shod ukrajinskega narodnega
odbora, ki je popolnoma odobril tak-
tiko državnih poslancev in jih pozval
na tak dolgo vstrajajo v svoji ob-
strukcionistični taktiki ter jo še po-
ostreči treba, dokler se ne spremeni
sedanji Rusinom skrajno sovražni
vladni sistem.

Čehi.

P r a g a, 3. novembra. Danes
popoldne je bil na staromestnem ro-
tovžu sestanek čeških deželnih in dr-
žavnih poslancev, ki ga je sklical če-
ški narodni svet. Konferenca je bila
strogo zaupna. Debate so se udeležili
zastopniki vseh strank. Glede vpra-
šanja nadaljnje taktika se je kon-
trahiralo popolno soglasje. Slednji se je
sklenilo izdati češkemu narodu oklic,
v katerem se protestira proti prav-
kar sankejoniram jezikovnim za-
konom. Češke slovočoročje, da je bil
med konferenco rotovž obdan od taj-
nih policistov.

Odskiči parlamenta.

D u n a j, 3. novembra. Danes se
je konstituirala večina odsekov. V
odseku za poslovnik je bil izvoljen
načelnikom baron Fuchs, namestnikom
Pernerstorfer, v ustavnem odseku
Čelakovský ter Pernerstorfer in Skedl,
v davčnem Lewicki ter Oberleithner
in Ploj.

Češki deželni zbor za pravice Čehov.

P r a g a, 3. novembra. Češki
dež. odbor je odklonil izplačitev 2.
obroka subvencije za neko železnicno,
ker so na postajah in v vozovih samo
nemški napis. Subvencija se izpla-
ča še, kadar bodo tudi češki napisi.

Iz Dalmacije.

Z a d e r, 3. novembra. Ko je bil
predsednik Nardelli zadnjič v
Dubrovniku je priporočal zastopni-
kom oblastev, naj se v uradih odslej
poslužujejo edino-le hrvaškega jezi-
kovnega rodnega mesta.

Politični položaj.

Posvetovanja.

D u n a j, 3. novembra. Danes
popoldne je imel Poljski klub sejo,

na kateri se je posvetovalo o položaju.
Poljski hočejo storiti vse za delo-

zmožnost parlamenta. Udeležili se
bodo tudi posredovalne akcije za de-
lovanje češkega deželnega zbora.

Jutri dopoldne bo imela sejo par-
lamentarna komisija Flov. Enoto, ki
bo zavzela stališče glede na novi po-
ložaj in priti sankciji jezikovnih za-
konov.

D u n a j, 3. novembra. »Slaw.
Korrespondenča« javlja, da je bila da-
nes konferenca, kateri se so udeležili
posl. Glabinski, Stapinski, Drtina,
Pačák, Kramář, Udržal, Bukvai,

A kako malo jih je bilo, ki so to
sponzali. Oficijelna Italija še danes
ne hodi po potih, ki jih je kaže to
sponziranje, še veliko manj pa uvide-
vajo to »neodrešeni« bratje, kakor
je bil v Italiji l. 1866.

Italijansko nacionalno gibanje
je v bistvu imelo ravno namen obnovi-
ti to, kar so Italijani mislili, da je
nekaj bilo. Predpogoj za to so vide-
li v združenju vseh italijanskih po-
krajin v eno nacionalno državo in v
odstranitvi vseh tujih vladarjev. Na-
to so delali vsi, temu so posvečevali
vse moči, to jim je prešlo v kri in v
mesec.

Ta, v političnem oziru strog na-
cionalna revolucija, ki je končno
tudi rodila sijsko uspeh, je pa bila
obenem skrajno protiscipalna.

Ustanovitev zedinjene Italije, to-
rej velike države, je vstvarila popol-
noma nove razmere takoreč čez
noč. Za malo mečanstvo, za kmetsko
ljudstvo in za delavstvo so bile posle-
dice teh razmer grozne. Iz njih je na-
stala v l. 1888. velika ekonomična
kriza, ki je trajala skoraj celih deset
let. Prepozno so Italijani v kralje-
stvu spoznali, da so bili za zedinjeno
Italijo pač duševno pripravljeni, ne
pa tudi materijalno, prepozno je pri-
šlo tudi spoznanje, da nacionalni fa-
natzizem in hrabra bojevitost nista
glavna faktorja narodne sreče, mar-
več, da sta znanje in delo dva naj-
poglavitejša faktorja.

V tem tici za Italijane uprav-
tragična krivda. Italijanska revolu-
cija, ki je vzbudila tudi tržaške Italijane
k narodnopolitičnemu življe-
nju, je dala znanje in delo dva naj-
poglavitejša faktorja.

Ški niso ničesar dodali iz svojega in
nič niso uvaževali nevarnosti, ki jim
danes tako hudo preti od Slovencev
in Nemcev. Delali so vedno tako, ka-
kor da bi ležal Trst sredi italijanskega
ozemlja. Združenje z Italijo, to je
bil edini njih cilj. S tem, da so se v
svoji šovinistični slepoti oklepali sa-
mo tradicij italijanske revolucije, so
svojim tradicijam in idealom zadali
najhujši udarec. Mirno so gledali so-
cijalno mizerijo svojih mas, ravno-
dušno so zrlji na gospodarsko nazad-
ovanje svojih ljudi, oči so se jim šele
odprle, kar ž niso več mogli popraviti,
kar so zamudili. Naj danes store
kar hočejo, te

je uržave vtipkati v notranje grško zadave. Kralj s tujo intervencijo ni zadovoljen.

Dnevne vesti.

+ Somišljeniki, vsi na shod! »Politico in izobraževalno društvo za dvorski okraj« priredi jutri, v petek, dne 5. novembra 1909 ob 8. zvečer v »Jugoslovanski restavraciji«, Gospodska ulica št. 3 javen shod, na katerem bo deželnih poslanec gosp. dr. I. Oražen poročal o novem cestnem zakonu in novem občinskem voililenu redu, s katerima hočemo naši politični nasprotniki nam Ljubljancam natveziti nov davek in nas opotati naših političnih pravic. — Somišljeniki, udeležite se tega shoda v kar največjem številu, da odločno protestiramo proti tej zlobni nakani naših političnih nasprotnikov.

+ Humbug. Klerikalni deželnih odborov navidez silno skribi za javno zdravstvo v deželi, seve se jim gre v renici vedno le za to, da spravijo svojega pripadnika do korita. V deželni bolnici ustvarili so v ta namen nalača dva nova primarijata ali »ordinarijata« in jih oddali svojim zvestim. Od teh »ordinarijatov« je bil oni opazovalnega oddelka upravičen; oni, ki so ga kreirali za dr. Derganca je pa pristni »ordinarijat« ad personam. Vpašamo: zakaj se ne ustavljajo posebni oddelki za kužne, uše in otročje bolezni, ki so krvavo potrebni. Odgovor: Ker ni pristno — klerikalnih kandidatov! Zdaj razpisuje deželni odbor mesto »zdravstvenega tajnika«. Od tega se ne zahteva nikake kvalifikacije, niti dveletnega službovanja v bolnici ne, kajti to mesto bo prava sinekura. Ker je splošno znano, da je za to mesto predstavljan klerikalni kandidat dr. D. k, zdi se nam snešno, da se tako mesto sploh razpisuje in mogoče kakršnega nesrečnega kompetenta po nepotrebrem zaziblje v sladke nade in pripravi ob kolek. Ako je deželnu odboru javno zdravstvo res pri sreču, naj poviša plače nekaterim šandalozno dotovanim mestom okrožnih zdravnikov, da se ne bodo mesta kakor Raka, Grosuplje, Fara itd. leta za letom brezuspešno razpisavala, ne z bogom pomanjkanja dobrih zdravnikov, ampak izključno iz vzroka, ker dotedni mesta ne dosegajo eksistenčnega minima. Res je sicer žalostno dejstvo, da tudi prejšnji deželni odbor ni imel nikakega razuma za javno zdravstvo, kakor ga ni imel za učiteljstvo, ki vsled tega še danes strada in trpi pod klerikalno knuto. Kreirati nova zdravniška mesta ad hoc — za pripadnike stranke na eni strani, zanemarjanje zdravniških mest na drugi strani, pa ne moremo spoznati kot skrb za javno zdravstvo, ampak pribijemo kot humbug.

+ Še nekaj podrobnosti o škofovi knjižici. Iz dokaj zanesljivega vira, ki je v ozki stiki z duhovniškimi krogmi, se nam poročajo te-le podrobnosti, za katere prepričamo odgovornost dotednemu viru: Škof Anton Bonaventura je pravtvo svojo pornografsko brošuro izročil v rečenijo dr. Ušenčniku, ki pa jo je odločno zavrnil z opazkom: »Kaj takega ne sme med ljudi pod nobenim pogojem!« Škof je na to svojega Dejanera nekliko popravil ter rokopis vnovič izročil v oceno kanoniku Kalanu. Ta je rokopis aprobiiral ter ga izročil poslovodji »Katoliške tiskarne« z naročilom, naj ga natisne. Stavcem je bil rokopis v veliko zabavo. Ko so bili postavljeni najpikantnejši odstavki, so odiski teh krožili od roke do roke, zvečer pa so se na škofovo račun zbijale v intimnem krogu pri Križu prav papirirane šale. Kakor smo že zgoraj navedli, je za škofovo brošuro vedel edini Kalan, vsi drugi kanoniki o stvari niso bili prav nič poučeni. Ko so se včeraj zjutraj ob 9. sestali k običajni molitvi v Šenklavški cerkvi, so pri tem sestanku spregovorili tudi o škofovi brošuri. Kanoniki Flis, Kajdič, dr. Koren in drugi so bili tako ogorčeni in razjarjeni, da so v svoji upravičeni jezi v stolnični zakristiji s pestmi bili ob pulte in kričali: »To je škandal! Temu se mora napraviti konec!« — Za danes, v četrtek je sklicana plenarna seja stolnega kapitlja, v kateri bodo »brili« škofa in mu brali levite. Kanoniki hočajo, kakor se nam poroča iz zanesljivega vira, zahtevati, da naj škof takoj odstopi in se umakne v kak samostan. Radovedni smo, kako se bo ta afera končala. Če kaj izvemo o sklepih kapiteljske seje, bomo o tem poročali jutri. Brošuro so razposlali v razprodajo na deželu vsem župnikom. Sedaj pa zahteva »Katoliška bukvarna« vse te brošure nazaj, a ne samo te, sprejema nazaj tudi vse že prodane eksemplare in sicer proti dobremu plačilu. Pravijo, da plačujejo po več krov za en sam izvod, ako ga le more kje iztakniti. Toda ta kupčija ji nič prav ne gre od rok, ker tisti, ki so v sreči posesti škofove klasične knjižice,

je sedaj ne prodajo niti za drag denar!

+ Škof in kanoniki. V soboto je izšla škofova knjižica o zakonski menosti, v torek pa je bila že vzeta iz knjigotršča. Zgodilo se je to, kakor smo že poročali, na pritisk kanonikov. Ti so korporativno stopili pred škofa in zahtevali, da naj knjižuro umakne. Škof se je branil s tisto trinoglavostjo, ki je lastna vsem neintelligentnim ljudem. Kakor se govori med duhovniki so se škof in kanoniki tako prepirali in kričali, da so bili kanoniki še ves dan razburjeni. Zmagali so pa napsos vendar kanoniki a seveda ne popolnoma, le v toliko, da je škof vzel svoje svinjarske bukvice iz knjigotršča in jih bo odslej potom župnih uradov prodajal ženinom in nevestam.

+ Poduk vдовam in vdovecem je že napisal škof Anton Bonaventura in ga dal v tisk »Katoliški tiskarni«. Ta poduk je še bolj pornografski in dosti pikantnejši kakor oni ženinom in nevestam. Vendar pa ta poduk ne bo zagledal belega dne, ker so kanoniki v zadnjem momentu preprečili natisk brošure, ki bi brez dvoma povzročila še večji škandal in še večjo pohujšanje, kakor knjižica »Ženinom in nevestam«. Čudno je, da se je tel škof na svoja starata leta pečati z intenzivnim proučevanjem spolnih vprašanj. Normalnih ljudi v njegovih letih taka vprašanja več ne zanimalo. Če se torej škof za take stvari tako izredno intenzivno zanima, je to samo znak, da v njegovih možganih nini v redu. In če je to res, čemu ga poklicani krogci ne spravijo tja, kamor spada?

+ Dušeslovec E. Lampe, ki v zadnjem času študira duše in značaje raznih liberalcev, ima zdaj z ozirom na najnovejšo knjižuro škofa Antona Bonaventure najlepšo priliko spisati duševno študio o našem višjem dušnem pastirju — tistem škofu, ki se je svoj čas toli usajal nad nedolžno Prešernovo muzo. Zdaj naj priže Lampek svetliko pri bellem dnevu in išče večjega pornografa, kakor je dušeslovno gotovo velenamivki ljubljanski knez in škof. Značilen je izrek ljubljanskega »korarja« o našem škofu — presicogojniku: »Naš škof so jo zdaj zopet polomili za tri škofije!« Prav res, — še za več! On zaslubi, da postane v najkrajšem času — kardinal in če le mogoče enkrat še — prvi slovenski papež ali celo svetnik.

+ Liberalci so krivi. Škofova svinjarska brošura je med ljudstvom vzbudila velikansko ogorčenje. Klerikali, ki jih je škof pornografski spis spravil v veliko zadrgo, so si izmislili kaj preprosto sredstvo, da si pomagajo. Povsod pripovedujejo, da škof sploh ni spisal te brošure, nego da so jo spisali liberalci in jo škof podtaknil. Tu se pa že vse neha! Kakor bi kdo mogel kaj taktega storiti, kakor bi škof ne imel moči, dotičnega spraviti pod ključ! Klerikalcem seveda njih lažniji manevri ne bodo nič pomagali. Dejstvo je in ostane: najbolj svinjske bukvice v slovenskem jeziku je spisal ljubljanski škof Anton Bonaventura, in izdal jih je, da bi ž njimi napravil dobicek. Vsi spodobni ljudje obsojajo škofove bukvice z besedami, ki se sploh ne dajo natisniti. Tudi pošteni duhovniki se v duo duše sramujejo svojega škofa in znan nam je duhovnik, ki je jokal žalosti in ogorčenja nad škofovo svinjario, češ; ljudje bodo rekli, da smo vsi duhovniki taki in nas bodo zaničevali.

+ Slovenec molči! V Ljubljani in po vsem Slovenskem se zadnje dni ne govorijo o ničemer toliko, kakor o škandalu, ki ga je povzročil škof Anton Bonaventura iz izdajo svoje brošure »Ženinom in nevestam«. Vse govorijo o tej brošuri, samo »Slovenec« molči, kakor nem, dasi je sicer zelo zgovoren in dasi sicer posveti dolge kolone malenkostim, ki niso niti vredne, da bi se jezik obrnil zanje. In vendar je škof vrhovni vodja klerikalne stranke, »Slovenec« pa njegovo glasilo! Kako je potem to, da »Slovenec« niti ni zabeležil, da je njegov vrhovni šef izdal brošuro, ki je vzbudila povsodi splošno senzacijo, kako je to, da ne zine niti besedice v obrambo škofa sedaj, ko ga vsa javnost in vsi dostojno misleči ljudje radi one brošure obsojajo? Ali se morda sramuje svojega gospodarja? Vse kaže na to. Toda, to bi ne bilo lepo! Služabnik mora zagovarjati svojega gospodarja in četudi je mora zaščititi na kriva poto. Ako ga že ne more oprati, pa ga mora vsaj skušati opravičiti. Koliko se je Bonaventura trudil in pehal, da bi »Slovencu« pridobil naročnikov in bravev ter izpodnesl tla naprednem časopisom, a kaj ima sedaj za plačilo? Ko najbolj potrebuje zaščite in opore, ga je »Slovenec« sramotno pustil na cediču. Da, da, gospod Anton Bonaventura, nehvaležnost je pač plačilo tega sveta.

+ Spovedna molčenost tehanja Koblarja. Katoliška cerkev je od nekdaj smatrala spovedno molčenost za eno svojih največjih dik in si

je celo v osebi Janeza Nepomuka sfabiricala »mučenika spovedne molčenosti«. Tehant Koblar v Kranju je sicer velik častilec Janeza Nepomuškega, toda to ga nič ne ovira, da postopa pri dijaški spovedi nekam — recimo — čudno. Zadnjič so imeli srednješoleci spoved. (Mimogrede omenjam, da so to pot prvikrat imeli nižješolci zase in višješolci zase, češ nižješolci se pojavljujejo, ker višješolci hodijo od spovednic večinoma s »ta suho«.) Tehant Koblar je vsakega študenta, ki je slučajno imel to smolu, da je zašel v njegov brlog, na hrulil v vprašanjem ali je radikalec. In po odgovoru je potem sortiral spovedne listke: »katoliške« je deval na eno stran, »brezverske« pa na drugo. Čemu neki — se začuden vprašuje? Ali mar zato, da bo tudi katehet Perne vedel ločiti »zrno od plevela«?

+ Javno društveno zborovanje priredil danes zvečer »Narodna delavska organizacija« v gostilni pri Moharju v Spodnji Ščiki. Začetek ob 8. zvečer. Na dnevnem redu sta dve velevažni točki, namreč: 1. obretni sodišče; 2. razmre pri električni cestni železnici v Ljubljani. Zlasti prva točka bo gotovo živo zanimala šišensko narodno delavstvo, saj do volitev v obrtno sodišče že ni več dolgo in je treba skrbeti, da dobiti narodno delavstvo svoje zastopstvo v tej korporaciji. Upamo torej, da bo udeležba primerna važnosti stvari. Ravno tako pa so tudi vsega zanimanja vredne razmre pri električni cestni železnici v Ljubljani, saj Šišenčani tudi večkrat uporabljajo cestno železnicu v Ljubljani in tudi nijm ne more biti vseeno, kake so razmre pri tej železnici, kateri izročajo sebe in svojce. Torej narodno delavstvo in njegovi prijatelji, vsi na današnji shod. Pri tretji točki dnevnega reda — raznosterost — bo razgovora o najnovejšem, kar zadnje dni razburja celo Ljubljano in njeni bližnji in daljno okolici o knjižici ljubljanskega škofa: »Pouku za ženine in neveste«. Nadejamo se torej prav obilne udeležbe!

+ Najnovejši slovenski narodnjak. Železniški nadinspektor Kordiš in je imenovan za vladnega svetnika in namestnika prometnega ravnatelja drž. železnice v Trstu. »Grazer Tagblatt« pravi o Kordinu, da je »ein Protectionskind« in da je preskočil mnogo starejših, sposobnejših in jezikovno zmožnejših tovarisev. List dostavlja, da Kordin po svojih zmožnostih nima nobene pravice do podejnjene mu visoke službe in da se imanjanje zahvaliti samo svojemu slovenskemu mišljenju in pa protekcijski jugoslovenski poslanec. Ta je pa lep! Kordin je pač Ljubljancan, a iz znanem nemške rodovine in Nemec po rodu, po vzgoji in po mišljenju. Imenovanje Kordin je proglašati za koncesijo Slovencem je naravnost bedasto.

+ Resnice se boje. O državnem poslancu dr. Ploju razsirajo klerikalni listi najbolj bedaste laži. V tem poslu se posebno odlikujejo štajerski listi, v prvi vrsti pa katoliška »Straža«. Da se tem ljudem ne gre nikdar za resnico, marveč vedno samo za obrekovanje, za to je podala »Straža« zopet nov dokaz. Z ozirom na izmišljene vesti po klerikalnih listih, je se stalil podnačelnik Zvezde južnih Slovanov, dr. Matko Laginja, popravek, katerega je postal uredništvo »Straže« s prosinjo, da ga pričobi. Popravek pa je bil po trditvi »Straže« takoj bedasto sestavljen, da ga ni bilo mogoče priobčiti, zato so ga vrgli v krov. Naj bi rajše »Straža« odkrito priznala, da je bil popravek tak, da bi podrl vse laži, kar so jih napisali o dr. Ploju. Da bi pa »Straža« priobčevala take stvari, tega se pač od nje kot katoliškega lista ne more zahtevati. Kaj bi pa rekli klerikali, ako bi videli, da njihov list tako nekrščansko laže? Popravek so vrgli v kroš samo zato, ker se boje resnice.

+ Versko-strankarski fanatizem obhaja na Hrvatskem najbolj divje orgije. V »Hrvatskem Pravu«, glasilu krščenega Žida Josne Franka, pricbuje rimsko-katoliški kapelan Ivančko Vlaščak iz Vojnega Križa odprt pismo, naslovljeno na državnega poslance Vekoslava Spinčića, duhovnika, predsednika istreškega deželnozborskoga kluba slovensko-hrvatskih zastopnikov, predsednika družbe sv. Cirila in Metoda, vodjo istrških Hrvatov itd. V tem odprttem pismu pripoveduje katoliški kapelan, kako je drhtel, pobledaval in se zgratal; zastala mu je celo pamet. Kaj se je pa vendor zgodilo? Klub hrvatsko-slovenskih poslancev v istrškem deželnem zboru je dne 18. oktobra t. l. postal dr. Medaković pismo, v katerem izraža občudovanje na odločenem vedenju t. zv. veleizdajnikov tekomp dolgega procesa ter na pozitivno in junaški brambi njihovih braniteljev; izraža pa tudi globalno svojo žalost, ker je padlo toliko rodoljubov kot žrtve nesrečnih razmer same zato, ker so goreče ljubili svoj rod in svojo domovino. Pismo je podpisal za odbor predsednik Vek-

slav Spinčić. To je res hudo delstvo, ki kriči do neba. Najprej so prišli Dalmatinci in sedaj že Istrijani! Ničuda, da je zastala pamet katoliškemu kaplanu, smrtnemu sovražniku tistih svojih bratov po krv in jeziku, ki so pravoslavne vere. In da do kaže, da mu je pamet v resnici popolnoma zastala, izjavlja, da je bil do slej zavarovan pri družbi »Gresham« za 4000 kron v korist družbi sv. Cirila in Metoda; sedaj pa je ogorčen vrgel v kot polico, na kateri se nahaja ime družbe, ki ostane radi Spinčića v Slovenia. V zadnjih letih je izvajalo nebroj velikih del svetovne slave, večinoma oratorijev. Na koncertu v soboto pa se bodo izvajali samo hrvatske izvirne skladbe najboljih hrvatskih skladateljev. »Kolo« hoče Slovence pokazati, kolikor vzmorejo hrvatski skladatelji in kolikor vzmorejo Hrvatje v umetniško dovršenem izvajaju teh domačih glasbenih del. Na koncertu bomo tudi dobili popolni vtis o višini hrvatske glasbene umetnosti in zanimivobo, primerjati to z našo slovensko glasbeno umetnostjo. »Kolo« in »Glasbena Matica« sta započeli idealno lepo tekmo, ki utegne roditve mnogih krasnih sadov. Začela se je ta tekma 11. novembra 1905, ko je »Kolo« prvič priredilo koncert v Ljubljani. Prvi koncert »Kolo« v Ljubljani je rodil koncert »Glasbene Matice« v Zagrebu dne 2. maja 1908, ta zopet sobotni drugi koncert »Kolo« v Ljubljani. To je vsekakor pravi pot, ako hočemo kdaj priti do toli hvaljane, a redkodaj dejanski izvedeni hrvatsko-slovenske vzajemnosti na kulturnem polju. V zadnjem času se mnogo piše in govori o vzajemnosti Jugoslovanov. A besedam morajo slediti dejanja. In baš »Kolo« hoče to vzajemnost dejanski pokazati. Namen »Kolo« je najidealnejši, brez vsake najmanjše sebičnosti. Dolžnost glasbljubnega občinstva slovenskega je torej, da poseti sobotni koncert v kar možno obilnem številu. Bratje Hrvati naj spoznajo, da smo tudi Slovenski kulturno zreli in da znamo ceniti resno delo na polju prostete.

+ Manifestacija za slovenske visokošolske zahteve v Pragi. Karkor vsako leto tako je tudi letos »Svaz češkoslov. studentstva« začel šolsko leto z manifestacijo za drugo češko univerzo. Zadnjo nedeljo sta se vršili dva shoda obenem, na tehniki in na univerzi. Poleg ogromnega števila dajakov se je shodov udeležila tudi cela vrsta profesorjev. Na univerzi je imenom Slovencev govoril cand. iur. Hrašovec, na tehniki pa tehnik Mačkovšek, ki je v kratkih besedah očrtil slovenske visokošolske zahteve. »Ze pred sto leti smo imeli v Napoleonovi Iliriji svojo visoko šolo, akademijo. Danes pa, v Avstriji, kjer se baje vlada po principu enakopravnosti, nimamo niti slovenskih predavanj, ki so bila še l. 1854. na graški univerzi. »Drang nach Süden« je ona sila, ki nas hoče uničiti in radi tega tega odpor v nemškem taboru proti slovenski univerzi. Razpoloženje »kulturnega« nemškega naroda nam pa kažejo besede, ki jih je še v XX. stoletju zapisala »Leipz. Zeitung«: »Es war überhaupt ein Fehler, die Slovener anzuerkennen. — V novem štadiju stopa vprašanje slov. vsečišča z nameranim provizorijem v Pragi. To je pot, po kateri moramo do zmage in slov. dijaštva ne odstopi od tega niti za las. Radi tega pa naj bode današnji shod tudi odločen protest proti mahinacijam slov. klerikalcev: proti nečednemu ravnanju dež. odbora kranjskega, ki odvzema štipendije onim, kateri se hočejo v Pragi habilitirati, pa tudi proti ostnini goni klerikalne žurnalistike proti Pragi. — Naš cilj je jasen in pot, po kateri hodimo, najboljša. Ko sta bila shoda končana, so odkorakali vse udeležniki v skupnem, imponantnem manifestacijskem spredu na staromestni trg, kjer je spreveroval predsednik »Svazak« nakar se je spreved v največjem redu razsel.

+ Imenovanje. C. kr. višji zemljemer II. razreda v Tolminu, g. Rudolf Fasan, je imenovan c. kr. višji zemljemerem I. razreda v VIII. plačilnem razredu. + Imenovanje. Gosp. učitelj Josip Valenčič na okoliški deski šoli v Celju imenovan je za definitičnega učitelja na ljudski šoli v Zidanem mostu ob juž. žel.

+ Slovensko deželno gledališče. Danes v četr

bora, St. Heinrich, St. Primas, St. Ursula, Weschnig, Detschar, Pottverscheg, Flaschitsch, Krammehof, St. Ulrich, Friedrich, St. Hermagoras, Angenbach, (tudi na Pohorju Jugozapadno od Maribora); Kale pri Polzelli, Grumberg pri Črni, istotam Sidowa; Rudnik (978 m), Irnko pri Velenju; Kleinberg, Spruh, Obramje pri Sv. Martinu na Paki; St. Johann u. Paul pri Braslovčah; Oračak, Slonek, Gnilovčan, Star, Tost Vrh (1077 m), Plančec, Tomaš pri Sv. Martinu; Kom Vrh pri Gruševlju, Krencer pri Radomljiju; Rughica, potok pri Tiru; Hoinigg, St. Nikolai in Rostoke, Attelšek, Kameni Vrh (1685 m), Kernes Vrh (1611 m) pri Planini; Sporns Vrh (123 m), Sporns Bach, Bečeninjski Bach pri Šoštanju; Orlov, Mori, Rečki Vrh (866 m), St. Helene, Faitz Berg (877 m), Schottels, St. Ruprecht, Krivec, Tisniker, Hartenstein, Mesnitz, Radusch Bach, Vresnitz, Sašelj, Šeydnitz, Suhodol Bach, Smolenitz, Krivančik, Plesučnik, Liestnitz, Rauniak na Pohorju severno od Šoštanju; Bojtina pri Framu; Grosskogel (1347 m) na Pohorju, Modrič pri Tinjah na Pohorju; Cigonce pri Slov. Bistrici, istotam Gisshubel in Visole; Jurischedorf pri Tinjah, Ograja pri Lajpozu; Foršt vzhodno od Konjic; Sezzewiza pri Ponikvi; Landthurnberg (1014 m) zapadno od Konjic; Vankau, Kanjak Schuster Slapnik, Kačnik na Pohorju; Lasnitz Bach pri Grobelah; Kresswetz zap. od Zibike, Tinsko Bach pri Zibici; Rešnica pri Potčetrku; Pušča pri Golobinjaku; Gubno zap. od Preverja; Krenica (1611 m) jugozap. od Ursule; Frezenbach pri Breznom; Wildoner severno od Mite; Hübler Kogel severno od Spodnjega Dravograd; Saggau, Saggabach severno od Arveža; Vrakaš, Weley, Werder sev. zap. od Laškega; Kamnec (360 sev. zap. od Laškega; Kamnec pri Spitaliču, istotam Karon; Burgstall, Leskounji pri Motniku; Barje pri Kandersah. — II. Na Koškem: CimpereGupf (2066 m) severovzh. od Piberka; Dreieckkogel (1483 m) proti severozahodu od Sobote na Štajerskem; Zeil, Hart, Legerbrick, Kaspersen (841 m), St. Margarethen, Schwarzenbach Unterholz; Ettendorf, Lambrechtsberg, Krottendorf, Achalm, Fleštäten, Lambrechtsberg. — Za upravo: dr. Fr. Ilešič.

— Ruski kružok. Vsi člani in bivši učenci kružka, kateri imajo pošojene june knjige v rokah, posebno slovenico Blosfela, slovarje in pisatelje, se nujno prosijo, da nemudoma vrnejo omenjene knjige društvu in jih oddajo ali predsedniku ali pa v ponedeljkih in petkih od pol 8. do pol 9. v mali dvorani Mestnega doma, ker brez njih ne moremo začeti II. tečaja. — Odbor.

— Društvo c. kr. davčnih uradnikov na Kranjskem naznana, da se vrši VIII. letni občni zbor v nedeljo, dne 7. novembra 1909 ob 10. dopoldne v prostorih restavracije »pri Rožic« v Ljubljani.

— Deželna zadruga dimnikarjev na Kranjskem vabi k načelstveni seji, ki se bo vršila v nedeljo, dne 7. novembra 1909 ob 3. popoldne v gostilni gosp. Ivana Zupančiča v Ljubljani na Sv. Martina cesti št. 15. — Dnevi red: 1. Razdelitev postojanskega okraja na dimnikarske okraje. 2. Enotni cenik za dimnikarska dela v okrajih Postojna, Kranj, Radovljica in Črnomelj. 3. Raznoterosti. — Ker so na dnevnem redu zelo važne točke in so se povabilki k seji tudi interesentje postojanskega okraja, se pričakuje signurne udeležbe.

Razveljavljen pasji kontumac. Ker se ni pojavil v zadnjem času noben slučaj pasje stekline več, je c. kr. okrajno glavarstvo razveljavilo pasjo kontumacijo za občine Brezovico, Vič in Log.

Proračun idrijske občine za leto 1910 je od 24. pr. m. občanom na vpogled razpoložen. Redna potrebščina znaša 91.554 K, izredna pa 35.712 K, skupaj toraj 127.266 K, naprotino je redno pokritje z 115.962 K in znaša tedaj primanjkljaj 11.304 kron. Ta primanjkljaj se bo pokril iz preostankov letošnjega leta ter od več vplačane občinske doklade, kar je proračunjena za prihodnje leto, ker bo z ozirom na letošnje večji dobiček c. kr. rudnika znašal erarju davek znatno več. Nove ali posebno zvišane postavke na kratko omenjam. V postavki »pisarniške potrebuščine« 600 K je vračenjen trošek za nabavo pisalnega stroja. Za vzdrževanje mestnih poslopij je proračunjenih 20.000 K, ki se imajo zlasti porabiti za končanje stavbe mestnega poslopja št. 509. Za ceste v mestu je proračunjenih 2000 K, za kahale tudi 2000 K, za škropljene cest 1000 K, da se nabavi potrebita prizračna, za vzdrževanje in razširjanje vodovodov za gradom, podpora ubogim idrijskim dijakom na visokih šolah se zviša na 3000 K, za povrute službenih prispevkov odnosno za odpravne nagrade realčnemu učiteljstvu je proračunjenih 8485 K (od tega zneska so večidel vplačali real-

čni učitelji s pokojninskim prispevkom, realčno učno osobje ima mnogo zašlug, da se je postavila realka na trdno podlago in je zagotovljen njen obstoj, dolžnost je tedaj občine se mu hvaležno skazati z malo nagrado). Med izredno potrebščino je postavljena nova postavka: 1. donesek za zgradbo mestne klavnice 4000 K in za regulčni načrt 3000 K. Nove mestne klavnice bo treba v najkrajšem času, ker je v to nujna potreba in bo od leta do let nujnejša, prav je, da si občina začasno oskrbi potrebitno glavnice. Še nujnejša je potreba za regulčni načrt, delževal zbor je snešel svojo besedo, kakor nam je pojasnil odgovor na Ganglovo interpellacijo v deželnem zboru, občina mora tedaj sama trpeti precejšnje troške za neobhodno potrebni regulčni načrt idrijskega mesta. S tem v zvezi je postavka za nakup zemljišča 3000 krov med redno potrebščino. V potrskitju je novo diferenciranje občinskih doklad na neposredne davke in sicer za hišno najeminski davek 50%, na vse druge pa 92%, kakor je bilo dosedaj. To premeno, ki pomeni znatno znižanje občinske doklade, bo do z največjim veseljem pozdravili vsi hišni posestniki, kajti nikjer se tako zelo ne čuti visokost hišnega davka, kakor ravno v delavskem mestu Idriji. Skoraj dobro tretino hišne najemščine požre davek. Nasprotno pa bogati erar od svojega velikanskega dobička prav lahko plačuje večjo občinsko dokladno, saj sicer ne žrtvuje skoraj nič za Idrijo, če izvzamemo klerikalne naprave, ki so deležne njegove posebne milosti. Upamo, da bo proračun tudi po občinskem odboru odobren.

Kako je nastal v Postojni pasji kontumac. Za časa vojaških vaj v postojnskem okraju je imel neki lovski zakupnik lov v bližini Postojne. Njegovi lovski psi, ki so vedno zaprti in ne pridejo v drugimi psi nikdar v dotiko, so kmalo, ko se jih je privedlo v lovišče in so bili spuščeni, našli in pridom gonili zajea, ne da bi ga prignali k lovenu. Neka starejša in v lovu izvrstno izkušena psica, vsled naporne gonje in vsled septembarske toplotne močno utrujena, je kmalo uvidela, da je njen trud zaman in ker je bila bližje Postojne nego lovišča in dotične lovške države, jo je ubrala domov. Smola je hotela, da jo srča neki topičarski častnik, ki je šel takrat s svojim stražništvom po državni cesti. Možu se že zdel pes sumljiv — stekel in takoj zaukaže stražništu psa ustreliti, kar se je tudi takoj zgordilo. Ustrelilo se je ubogo in nedolžno psico sicer le s papirnato kroglo, a to je zadostovalo, da je psica po prestanil velikih mukah pognila. Ker je previdnost mati modrosti, zato so moralni »stekline sumljivo« psico raztelesiti, glavo so poslali na Dunaj v preiskovanje in 14 dni pozneje je uvedla deželna vlada v Postojni pasji kontumac, baje za toliko časa, da se stvar pojashi. V resnici pa trajata za posestnike psov skrajno nadležna stroga odredba, še danes, ko je obč znan, da je bila dotična lovška psica žrtev za varnost človeštva preskrbnega oficirja, ki menda nititi tega ni vedel, da stekli psi zajeev ne love. Tudi preiskava na Dunaju ni ničesar dognala kar bi utegnilo sum opravičiti. V imenu posestnikov psov in v imenu društva zoper trinjenje živali se obračamo javno do viške vlade, da napraviše nadaljnem popolnoma neutemeljenemu kontumacu nemudoma konec.

Več lastnikov psov.

Najnovejši pravni škandal v Novem mestu. Pod tem naslovom smo priobčili 27. m. m. zadevo enajstletnega šolarja Stritarja, katerega je Golija kot praktikant pri c. kr. okr. glavarstvu v Novem mestu obsodil v 14dnevni zapor in 3 leta v prisilno delavnicu. Naše poročilo vsebuje le dejstva, kakor smo jih zvedeli, nikar pa ne, kaj je fantič pred tem slučajem zakrivil. Če je sploh kaj zakrivil, je svojo kazenski prestal in le te mu »Slovenec« ne sme očitati, najmanj pa je tako očitanje krščansko. Čudno se je nam zdelo, da dotična prizadeta mesta nista prijavila stvarnih pravpakov, aka naše poročilo ne odgovarja resnici. Oba sta javna organa, katerih dolžnost bi bila zadevo stvarno ovreči. Zakaj torej sta se »zatekla« k »Slovencu« še le čez teden dni? Saj je sicer »zvrstno« informirani »Slovenec« o celi ti zadevi doslej molčal kakor grob. Ali je ta grob odpriše novomeški prošt, ki je bil baje v torsk v Ljubljani, tega nočemo trdit, čudno pa je, da je »Slovenec« takoj drugi dan bil tako natanko »informiran« celo v zadavah, ki jih niti najti ni v dotičnem našem poročilu. »Slovenec« nas dolži »notorične lažnjivosti«, Stritarja pa »kleptomanijske«. Kdor sam tiči v notoričnih lažeh, vidi tudi okrog sebe laži — zato pustimo »Slovenčevu« obdolžitev glede nas, »Slovenčevu« »notoričnu resnicoljubju«. Tudi glede njegovi obdolžitve o dečku in njegovi starri materi, se s »Slovencem« ne bomo pričekali in to za to pot tem manj, ker se pot v to zadevo sploh nismo

spuščali. Prizadeta naj sama obračuna s »Slovencom«. Kakor rečeno, naše poročilo se opira le na slučaj sam, osobito pa na to, kako je ta slučaj sodil v takih razsozbah gotovo še neizkušen praktikant c. kr. okr. glavarstva. Namesto, da »Slovenec« skuša z blatom ometati nedoraslega dečka in njegovo staro mater, naj bi raje skusil ovreči naše poročilo, kako je postopal praktikant Golija v svoji razsoobi nezproti dečku. Zakaj ni rajše tole pojasnil: ali je razsooba se glaseča na 14 dni zapora in 3 leta prisilno delavnicu, pravilna, če se jo je ustmeno izreče, če se ne pusti pota do pravnega sredstva pritožbe, če se dečka iz razpravne sobe takoj meni, tebi nič, vleče kakor psa čez celo mesto na rotovž, če se ga ne pusti po prestani kazni domov, ampak kot bogve kakage razbojniki tira naravnost v izgnanstvo, brez oblastvenega nadzorstva v daljno Ameriko? In ali je bilo v tem slučaju politični oblast sploh kompetentna za razsoobo in če bila, ali je praktikantu dopuščeno raztegniti kazen kar na 3 leta prisilne delavnice, ali je to nasproti bolnemu otroku — tudi če je res izprijen — človeško ravnano, da se ga moči dom, vsaj preobleči, tira preko Ljubljane v Ameriko? Ali je praktikant Golija res opravičen svojo pravtvo »razsobo« na 3 leta prisilne delavnice spremeni na takojšnji izgon v Ameriko, in kje ima pri pol. oblasti, kjer načeljuje c. kr. okrajni glavar in če je ta na lov, ga nadomestuje c. kr. okrajni komisar, že praktikant sam pravico podpisati inozemski potni list — seveda nemško. »Im Namen des k. k. Landespräsidenten J. V. Golia?« In končno naj se še pojashi, kako pride, da sedaj ta toliko nevarni ludodelec ni šel ne v Ameriko, ne za 3 leta v prisilno delavnico, ampak da mu je ista slavna gospoda kar naenkrat dovolila Štajerski zdravstveni dopust in da bo potem deček zopet — ostal doma, kamor spada? To nam za enkrat pojasnite, potem se znamo tozadevno še o nečem drugem pogovoriti!

Vlak povozil. Danes zjutraj je v Zagorju povozil brzovlak št. 73 sprevidnikova južne železnice Jakoba Šramelja, mu odtrgal levo roko in ga tudi na lev strani lica teško poškodoval. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Bralno društvo v Laškem trgu na Sp. Štajerskem po daljsem premostu zavrel v nedeljo, dne 7. novembra t. l. gledališko predstavo v ondonski pivnici. — Pred leti bilo je to društvo prav agilno. Upamo, da se ta živahnost zopet povrne. Če kje, potreba je v Laškem trgu krepkega narodnega dela.

Z Soče so potegnili blizu Ročinja truplo cigana Cirila Majerja. Tega cigana je pred časom zasledoval orožnik iz Ročinja, ko mu je prišel precej blizu, je velej, nai se ustavi, ali cigan je tekel le naprej po strmini proti Soči. Orožnik je ustrelil dvakrat in cigan je padel v Sočo smrtno zadet. Ciril Majer ima na vsemi razne tativne ter neko uboj blizu Cedada v Italiji.

Samomor v javnem vrtu v Trstu. Predsinočnji okoli 7. ure se je v javnem vrtu v Trstu obesil 51letni Peter Žerjav. Splezal je bil na drevo, privezel vrv za močno vejo, vtknil vrat v zanjko in se spustil. Čuvaj javnega vrta ga je dobil, ko je še bral. Odrezal je takoj vrv, položil nešrečenja na travo in pozval zdravnik, ki je na vse načine skušal, da bi revereza otel smrti. A vsi zdravnikovi poskuši so bili brez upeha: pol ure pozneje je nesrečno izdihnil.

Se en samomor v Trstu. 49letni vpkocjeni uradnik Henrik Rella, stanuje v Trstu v ulici Sv. Frančiška, je včeraj v jutro skočil raz okno svojega stanovanja (v III. nadstropju) na ulico. Zdrobil si je lobanjo. Prenešli so ga nemudoma v bolnišnico, a umrl je še predno so dospeli tja.

Citalnica v Pulju bo dne 7. t. m.

praznovala na slovesen način svojo stišredstveno.

Ne strašite otrok. V Senju je neka mati večkrat strašila svojega triletnega sinčka z besedami: »Dimnikar te bo te vzel«. Na nekem sprehodu sta res srečala diumnikarja. Mali sinček se je tako ustrašil črnega moža, da je v treh dneh umrl.

Zrebanje. Pri žrebanju državnih sreč iz leta 1860, dne 2. t. m. je dobila plavni dobitek v znesku 600.000 krov serija 418 št. 20; 100.000 K je dobila serija 14.559 št. 7; 50.000 K serija 6756 št. 20, po 20.000 K serija 9308 št. 19 in serija 13.600 št. 15. — Glavni dobitek dunajskih komunalnih sreč iz leta 1874 v znesku 300.000 K je dobila serija 1859 št. 57; drugi dobitek v znesku 20.000 K je dobila serija 1656 št. 31, tretji dobitek v znesku 10.000 K pa serija 587 št. 10. — Glavni dobitek laškega rdečega križa v znesku 30.000 lit je dobila serija 4542 št. 23.

Ubegla prisiljenca. Včeraj popoldne sta od zgradbe obrtne žole od dela pobegnila prisiljenca Alojzij Berger, rodom iz Tirolskega in Matija Kapello odom iz Istre.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 17. do 23. oktobra t. l. Rodilo se je 17 otrok; umrlo je 21 oseb in sicer 3 za jetiko, 1 vsled nezgode in 17 za različimi boleznimi.

Kdo je lastnik? Te dni sta prisla prodajat k starinarjem dva dečka zlat prstan. Ker je bila zadeva sumljiva, je posegla vmes policija ter pozivila lastnika, da se za prstan oglasi.

Tatvina. Pred nekaj dnevi je bil v Zunanjih Goricah krojaškemu mojstru Antonu Mihevcu ukraden izpod kozole dvoje hlač, belo krilo in posteljna odeja. Tatvine sumljivi so neki cigani.

S ceste. Včeraj je na Dunajski cesti pred hišo št. 21 hlapec Ivan Osredkar vsed neprevidne vožnje zadel v kandelaber plinove svetilke, jo razbil in s tem napravil mestni občini zdatno škodo.

Zidarsko orodje ukradeno. V Hradeckega vasi je pri stavbi Petra Žitnika, zidarju Ivanu Breskvarju ukradel neznan tat več zidarskega orodja.

Delavsko gibanje. V tork se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 180 Macedoncev, 90 Hrvatov, 10 Črnogorcev in 104 Slovencov; nazaj je prišlo 100 oseb, večinoma Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Trgovčeva soprona Marija Crobatova je izgubila zlat obesek z brilantom. Učiteljica Marija Kossinova je izgubila načink s srebrnim okvirom. Mesar Franc Dolničar je izgubil prost zlat na 10 K. — Šivilja Marija Kremžarjeva je izgubila zlato kratek verižico. — Sluga Franc Koše je našel nočna obuvala. — Mestni stražnik Franc Možina je našel redčo pleteno žensko ruto. — Sprevidnik v pokolu Ivan Svetlin je našel srebrno žensko uro.

»Slovenska Filharmonija« koncertira jutri pri popoldanski predstavi Elektro-Radiografa »Ideal« v hotelu pri »Maliču« od 3/5. naprej.

Somišljeniki! Na prednjaki Vabilo

S H O D
narodno-napredne stranke
ki bode
v nedeljo, 7. t. m. ob polu 11. dop.
v čitalnični dvorani „Društve-
nega doma“ v Kamniku.

Dnevni red:
a) Poročilo o političnem položaju in zadnjem delozborškem zasedanju.
b) Organizacija narodno napredne stranke.

Poročata dež. odbornik dr. L. Tavčar in dež. poslanec dr. I. Vilfan.

Somišljeniki, naprednjaki, vsi brez izjemne na ta shod!

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Razne stvari.

*

Slovenci in Slovence!

(Zaplemblo tega sestavka je razveljavilo višje deželno sodišče v Gradcu.)

Ceški državni poslanec Vlado Klopfer je v seji avstrijske delegacije dne 30. oktobra 1908. govoril dobesedno tako-le:

"Uporabjam, zavedajoč se tega, svojo imuniteto v to, da s te delegacijske tribune naravnost z gromovitim glasom klicem vsemu narodu, da se naj ravna po načelu »Svoji k svojim«, posebno sedaj strogo in konsekventno, da ne razbija nemških oken, ampak da ne obiskuje nemških in nemško - židovskih trgovin, da ne kupuje tujih izdelkov in tako mogočno uveljavlja svojo moč kot konzument, ki zamore v odločilnem trenotku vprzoriti čudež, če je organiziran in četudi na nas posiljajo orožnike in vojake! Ti nas sicer zamorejo razganjati, morda tudi raniti, toda niti z artiljerijo, niti s celimi divizijami konjenice nas ne more nihče prisiliti, da bi zahajali v prodajalne naših sovražnikov, katerih sini nas provojeirajo, ter jim nosili težko zasluzene groše. Zločine proti češki stvari je sedaj vsak, kdor bi ravnal drugače. Nitti vinjarja ne več onim, ki nas zasramujejo in žalijo!"

Ponavljam: Nitti ena češka noge ne sme več v trgovine onih, ki pljujejo na vse, kar je nam sveto in dragoo. Čeh mora podpirati Čeh, Čeh mora kupovati pri Čehu!"

Ustna voda „EUODIN“

Specjalite za Kadilce.

4813 Glavna zaloga lekarna

Uh. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Nakor svinec leži nebo nad zemljo,

in komaj si upamo v vlažni, mrzli megli dihati. Novembrovo vreme — slabovo vreme. Nežni se ne morejo nikdar pozdraviti, zdravi lahko obole. Zato pa vas moramo spomniti, da so ravno sedaj Fayeve pristne sodenske pastile, ki se dobe povod za 1:25 K neobhodno potrebuje. Posebno naj jih uporablja, kdor se lahko prehladi, vsak naj jih uporablja po predpisu, če se hoče prehlajenja hitro iznenediti in zabraniti hujše posledice. Dobe se v vseh lekarnicah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Gunzert, Dunaj IV 1, Glavna Neugasse 17.

Serravalllo

železna Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1908: Državno odlikovanje in častni diplom k slavi kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepe žive, poboljša kri in je rekonvalacentom — in malekrvnim zeloproporočeno od zdravniških avtoritet. Izborni okus. Večkrat odlikovan.

Nad 8000 zdravniških spričeval. J. SERRAVALLLO, L. in K. dreni doberit. TRST-Berkovje.

Meteorološko poročilo.

Vsišna nad morjem 366-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

novem.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3. 2. pop.	7305	130	sl. jivzhod	del. jasno	
9. zv.	7306	94		pol. oblak.	

4. 7. zj. 7305 66 sl. jivzhod jasno

Srednja včerajšnja temperatura 107°, norm. 66°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

TRUBAR

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

.. znamenite Groharjeve slike ..

Primož Trubar

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3-20.

Dobiva se v

Narodni knjigarni

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Godbeni avtomat

se predstavlja po nizki ceni zaradi odpotovanja v Ameriko v Sw. Florijana ulici št. 32. 4087

Št. 33440. 4096

Razglas.

V soboto, 6. 1. m. ob 9. dopoldne se boste vršila na Rožnjevi cesti št. 1, I. nadstropje

boli izrečena iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njih tolažilo in spremljivo na zadnjem potu. Posebno zahvalo izrekamo gosp. nadučitelju Debelaku ter g. dekanu Riharju in ostali duhovščini za njihovo poštovanost.

Izkreno se zahvaljujemo tudi gosp. pevecu za ganične žalostinke in vsem darovalcem krasnih vencev.

Šmartno pri Litiji, 4. nov. 1909.

Zahvaljujemo vsem.

Zahvala.

Na mnogoštevilnih izrazih sožalja v povodom smrti drage matere oz. stare matere, sestre in tašče, gospe

Amalije Papež roj. Kos

boli izrečena najprisrješnja zahvala. Osobito se zahvaljujemo blag. g. dr. Galaschmu c. kr. okraj. zdravniku za dolgletno požrtvovalni trud v težki bolezni, čast. g. kaplani, za tolažilo v zadnjem urah, vsem dragim prijateljem, ki so z blagodutnimi prispevki v dobrodelne namene počastili njen spomin in vsem, ki so se udeležili pogrebnega sprevoda ali na drug način blagi pokojnici izkazali poslednjo čast.

4102

V Krškem, 3. novembra 1909.

Rodbina Papež-Jugović.

Stanovanje

obstoječe iz 2 nemeblovanih sob v pritičju, zračnih, svetlih, pripravnih za kako pisarno, krojača ali šiviljo itd., se odda za takoj ali za pozneje v Gradišču št. 13. 4105

Halo!

Kupujem s 50% dražje kot vsak drug po gospodi odložene.

obleke za gospode

tudi častniške uniforme in zlate vrvice, zdrobljeno zlato in srebro, prav tako tudi blago v partijah i. t. d.

Ker skozi Ljubljano samo potujem in ostarem tu le kratek čas, prosim, da se me takoj obvesti z dopisnicom.

4103

Pinkas Graumann

v hotelu pri „Slonu“ v Ljubljani.

Vinski zakon

ki ga mora imeti nabitega vsak gostilničar, vsak vinski trgovec in vsak vino-gradnik

sicer zapade strogi kazni

se dobiva v

Narodni knjigarni

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7

po 70 vin, s pošto 80 vin.

Radi ogromne zaloge

prodajam že sedaj pod tovarniško ceno:

obleke, površnike, pelerine in zimske suknje za gospode in dečke; jopice, paleto, mantile, pelerine, kostume, krila in bluze za dame in deklice. — Velika izbiro kožuhovinastih ali s kožuhovino podloženih predmetov kakor: kratke, mestne in potne kožuhe za gospode; jopice, boe, muze in garniture za dame in deklice.

O. Bernatovič, Angleško skladišče oblik Ljubljana, Mestni trg. štev. 5

trgovski sotrudnik

izbranj v mešani in manufakturni stroki, želi promocijsko svojo sedajo službo v večjo trgovino v mestu ali na delih.

Ponudbe na upravnitvo "Slovenega Naroda" pod "Svoji k svojim" 4092

Mlad, izbranj

kurjač

in strojni stroj, želi promeniti službo.

Naslov v uprav. »Slov. Naroda«.

Mnogo denarja

si prihrani, kdor ob potrebi uporabi predmetov in priložnostih daril vseh vrst

zahteva

moj glavni katalog s 3000 slikami, ki se

vezakemu

pošije gratis in franko.

C. in kr. dvorni zalogarji Jan Konrad, Most 483 (Češko). 3585

4071

4070

4071

4072

4073

4074

4075

4076

4077

4078

4079

4080

4081

4082

4083

4084

4085

4086

4087

4088

4089

4090

4091

4092

4093

4094

4095

4096

4097

4098

4099

4100

4101

4102

4103

4104

4105

4106

4107

4108

4109

4110

4111

4112

4113

4114

4115

4116

4117

4118

4119

4120

4121

4122

4123

**Pozor! Prodaja najnovjih Pozor!
Jesenske in zimske narejene
obleke =**
za gospode, dame, dečke in deklice
po najnižji ceni odimo 3596
Konfekcijska trgovina A. LUKIĆ
Pred Škošijo št. 19.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavien od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:08 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čezi Podroščico), Celovec.

7:25 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čezi Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čezi Podroščico), Celovec.

12:32 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

12:52 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čezi Podroščico), Celovec.

13:32 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čezi Podroščico), Celovec.

14:40 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čezi Podroščico), Celovec.

15:20 popoldne: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čezi Podroščico), Celovec.

16:38 zvečer: Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čezi Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

17:40 zvečer: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

18:00 ponoči: Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čezi Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:28 zjutraj: Osebni vlak v Kamnik.

7:45 dopoldne: Osebni vlak v Kamnik.

7:50 zvečer: Osebni vlak v Kamnik.

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Št. 33335.

4089

Ustanove.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto sledeče ustanove:

- 1.) Jan Bernardinijevu v znesku K 230,
- 2.) Jos. Jak. Schillingovu v znesku K 245,
- 3.) Jurij Thalmeinerjevu v znesku K 250,
- 4.) Janez Jošt Weberjevu v znesku K 230,

do katerih imajo pravico hčere ljubljanskih meščanov, ki so se letos omožile, so uboge in lepega vedenja;

- 5.) Jan Nikl. Kraškovičevu v znesku K 163,

do katere ima letos pravico uboga nevesta iz Št. Peterske župnije v Ljubljani;

- 6.) Jan Ant. Fancojevu v znesku K 128,

do katere imajo pravico uboge, poštene neveste meščanskega ali pa nižnjega stanu;

- 7.) Jos. Sr. Sinovo v znesku K 96,

katere je podeliti dvema najrevnejšima deklicama iz Ljubljane;

- 8.) Miha Pakičevu v znesku K 244,

do katere imajo pravico ubogih obrtnikov meščanskega stanu ali pa njih vdove;

- 9.) Jan. Krst. Kovačevu v znesku K 302,

katero je razdeliti med štiri v Ljubljani bivajoče revne rodbinske očete ali

vdove matere, ki imajo po več otrok in uboštva niso sami krvi;

- 10.) Marije Kosmačeve v znesku K 204,

do katere imajo pravico uboge uradniške sirote ženske, ki so lepega vedenja;

- 11.) Helene Valentiničevu v znesku K 168,

katere je razdeliti med take v frančiškanski župniji v Ljubljani rojene

otroke, ki nimajo starišev in še niso 15 let star;

- 12.) Ustanovo za onemogle posle v znesku K 100,

katere je razdeliti med štiri uboge posle, ki ne morejo več delati in so dobrega slovesa.

Prošnje za podelitev ene ali druge teh ustanov je vložiti opremljene s potrebnimi dokazili

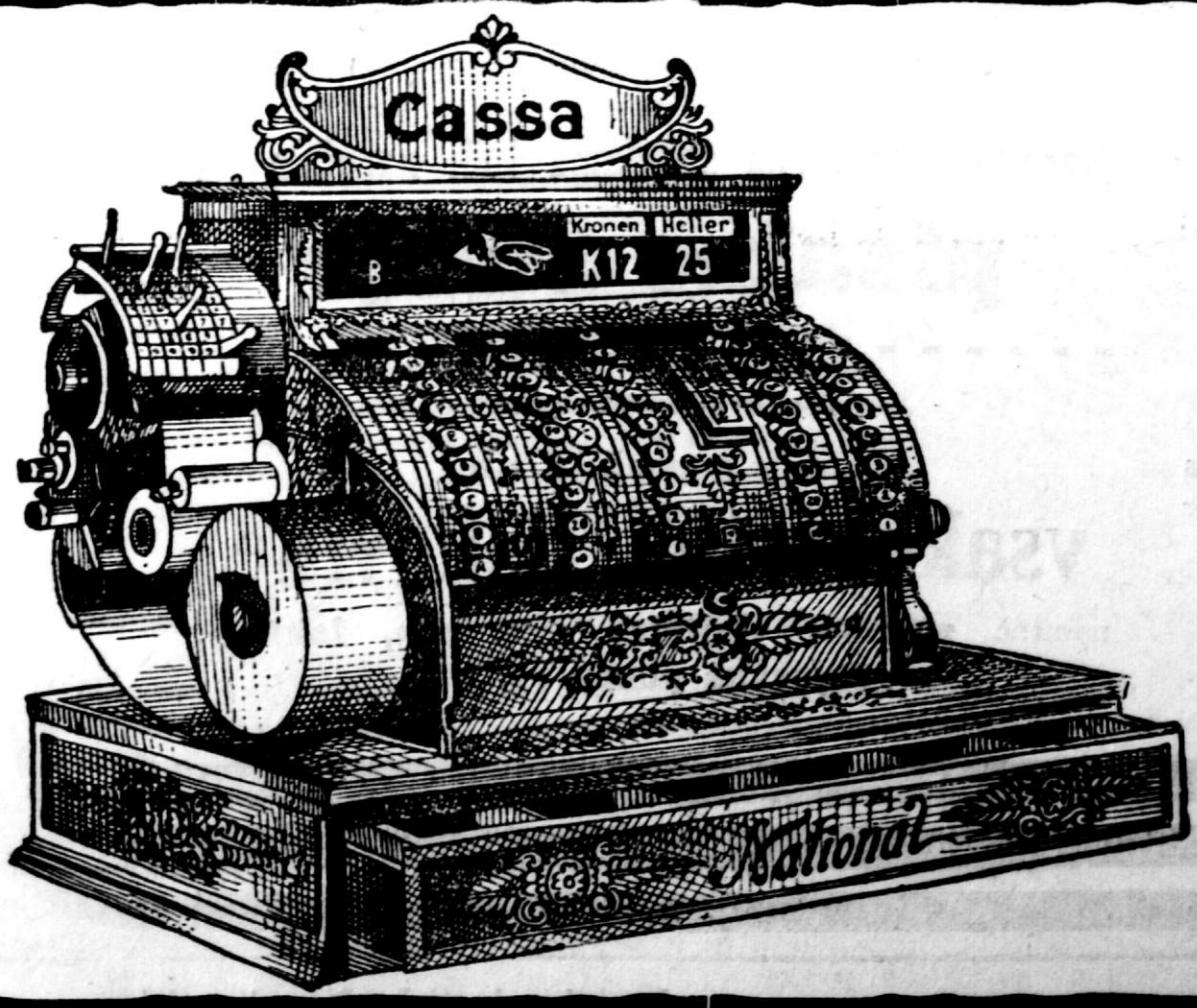
do 30. novembra t. l.

pri magistratnem vložnem zapisniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. novembra 1909.

Vončina, I. r.

V Srednji Evropi se odda gostilna

z velikim prometom, v sredini. Natančna pojasnila daje Franc Grizek, Št. 25153. 407

NUISOL

tvrdke Bergmann & dr., Dedin na L. je in ostane najboljše vse modernih barvil za laste in se dobiva za pobiranje v svetlo, rjavo in črno steklenica po K 250 pri

O. Fettich-Frankheimu

v Ljubljani.

Pozor! Pozor!

V gostilni „PRI DETELJICI“ v Florijanski ulici št. 24

vsako soboto in nedeljo

sveže

jetrne in riževe klobase.

S spoštovanjem

3916 M. Kovačič, gostilničarka.

Ceno posteljno perje

začamemo novo in brez prahu, kilo sluge perja, pujenega K 140 in boljšega K 240; kilo polbelgega perja, pujenega K 4—, kilo boljšega belega perja pujenega K 6—, prima belega perja, kakor puha K 8—, kilo veleprima napol puha, belega K 10—, kilo napol maha, sivega K 52—, kilo puha sivega K 6— in K 8—, kilo puha sivega K 10—, kilo prsnega puha K 12—.

Anton Polednšek

Narejene postelje

iz gostonitega rdečega, višnjevega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernika, velikost 170×116 cm z 2 zglavnicama, te dve 80×58 cm, zadostni napolnjen, z novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovnim perjem K 16—, napol maha K 20—, maha K 24—, pernika sama K 9—, 12—, 14—, 16—, zglavica K 8—, 350—, 4— razpoljila po povzetju, zavojima posebej, tvornica za posteljno perje 1594

II. Glede volitve prisednikov iz vrste delojemalcev v sekciiji VI:

Sprejme se takoj

manufakturist

vojalične prost, več tudi pisarniških poslov. Italijančine zmožni imajo prednost. — Ponudbe na naslov tvrdke 3964

FRANC SOUVAN SIN, Ljubljana.

Št. 32968

Razglas.

Glasom razгласa z dne 22. oktobra 1909, št. 25153 je odredila c. kr. deželna vlada

volitev prisednikov in namestnikov obrtnega sodišča

ki se imata ustanoviti v Ljubljani, in

volitev obrtnih prisednikov vzklicnega sodišča

in sicer

za volilni razred delavcev na nedeljo, 14. novembra 1909.

in

za volilni razred podjetnikov na torek, 16. novembra 1909.

Volilo se bodo ločeno po krajevnih sekcijah na več voliščih.

Vsled odredbe c. kr. deželne vlade je občina ljubljanska prideljena sekciija VI. in VII. z volilnim krajem Ljubljana.

Popolnovoč to odredbo določa mestni magistrat kot obrtna oblast nastopno:

I.

a) Glede volitve prisednikov iz vrste delojemalcev v sekciiji VI:

- 1.) Volilci I. in II. skupine (veleobrt in mala obrt) volijo v veliki dvorani Mestnega doma.

- 2.) Volilci III. skupine (trgovina) volijo v telovadnici II. c. kr. državne gimnazije v Strossmayerjevi ulici št. 1.

K tem voliščema pripadajo volilci, ki so zaposleni v kakem podjetju nahajajočem se v Šolskem in Št. Jakobskem okraju, v predkrajih in v Vodmatškem okraju.

b) Glede volitve prisednikov iz vrste delojemalcev v sekciiji VII:

- 1.) Volilci I. skupine (veleobrt) volijo v telovadnici I. mestne deške ljudske šole v Komenskega ulici št. 17.

- 2.) Volilci II. skupine (mali obrt) volijo v telovadnici II. mestne deške osemrazedne ljudske šole na Cojzovi cesti št. 5.

- 3.) Volilci III. skupine (trgovina) volijo v telovadnici I. c. kr. državne gimnazije v Tomanovi ulici št. 10.

K tem voliščem pripadajo volilci, ki so zaposleni v kakem podjetju, nahajajočem se v Dvorskem in Kolodvorskem okraju.

II.

a) Glede volitve prisednikov iz vrste delodajalcev v sekciiji VI:

- 1.) Volilci I. in II. skupine (veleobrt in mala obrt) volijo v veliki dvorani Mestnega doma.

- 2.) Volilci III. skupine (trgovina) volijo v telovadnici II. c. kr. državne gimnazije v Strossmayerjevi ulici št. 1.

Temu voliščemu pripadajo volilci delodajalci, ki jih obravnavajo v Šolskem in Št. Jakobskem ali v Vodmatškem okraju ali pa v predkrajih.

b) Glede volitve prisednikov iz vrste delodajalcev v sekciiji VII:

- 1.) Volilci I. in II. skupine (veleobrt in mala obrt) volijo v telovadnici I. mestne deške petrazedne ljudske šole v Komenskega ulici št. 17.

- 2.) Volilci III. skupine (trgovina) volijo v telovadnici II. mestne deške osemrazedne ljudske šole na Cojzovi cesti št. 5.

K tem voliščem pripadajo volilci, ki jih obravnavajo v Kolodvorskem ali pa v Dvorskem okraju.

Volitev prisednikov iz vrste delojemalcev VII. sekciije, I. skupine na volišču telovadnice v Komenskega ulici št. 17 se prične ob 8. zjutraj in zaključi ob 2. popoldne; na vseh drugih voliščih se prične volitev ob 8. zjutraj ter se zaključi ob 12. opoldne.

V volilnih legitimacijah je označeno volišče in čas volitve.

Ob navedenih dnevih otvorji volilni komisar ob določeni uri vol

Vinske sode

iz hrastovega lesa, zdrave, močne
od 56 do 65 litrov,
" 100 " 200 " 593
" 200 " 220 "
" 300 " 300 "

nadajte 8 komadov prav močnih,
zdravih hrastovih sedov z vred-
nostmi v obsegu kl. 30, 30, 30, 30,
40, 40, 42 in 50 ima naprodaj
po primereno nizki ceni tvrdka

M. Rosner & drug
v Ljubljani, poleg Kaserjeve pivovane.

Elegantno

stanovanje

obstoječe iz 4 ali 5 sob, kopalnice,
poselske sobe, kuhinje in vsemi priti-
klinami, opravljeno z vsem modernim
komfortom, so da s 1. februarjem
v najem.

Velika prodajalna
z električno in plinovo razsvetljavo,
pripravna tudi za pisarno, se da tako
v najem.
Naslov pove upravnštvo »Slov.
Naroda«. 4038

Sukna

In modno
blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocijan
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Vzorec franko.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7 v Ljubljani Prešernova ulica štev. 7
z druženja s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogu kancelijskega,
komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga

načelne in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in
gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za
pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma;
barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpriprostejših do najfinjejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Šolski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne
priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpriprostejše in najfinjejše, črne, vijolčaste in barvaste.

Šolske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.
Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
v vseh velikostih, za doma in za gospodo, za na-
vadno rabe in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Črnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.

Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

----- vseh sistemov -----
po tovarniških cenah;

dajte naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.